

İSO Türkiye İmalat PMI kasım ayında 48,3'e yükseldi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, kasımda 48,3'e yükselerek faaliyet koşullarındaki bozulmanın Mayıs ayından bu yana en hafif düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Artış, talepteki sınırlı toparlanma belirtilerinden kaynaklandı. Üretimdeki daralma da kasımda belirgin şekilde yavaşladı. İstihdamın dokuz aylık daralmanın ardından yeniden artışa geçmesi, kasım anketinin en olumlu gelişmesi oldu.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Kasım ayı raporuna göre yeni siparişler takip edilen on sektörden dokuzunda yavaşladı. Bu eğilimin istisnası olan gıda sektöründe yeni iş hacmi güçlü şekilde artarak Mart'tan bu yana en hızlı iyileşmeyi kaydetti. Diğer sektörlerde yeni siparişler yavaşlarsa da bir önceki aya kıyasla düşüşler genel olarak hız kesti. Ekim'e kıyasla yavaşlamanın belirginleştiği tek sektör tekstil oldu. Girdi fiyatları enflasyonu tüm sektörlerde azalma kaydetti. Çalışan sayısını artıran sektör sayısının ikiden üçe yükselmesi, Ekim ayına göre istihdam tarafında da bazı iyileşme sinyalleri olduğuna işaret etti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Kasım 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI kasımda üst üste sekizinci ay eşik değeri 50,0'nin altında kalsa da Ekim ayındaki 45,8 seviyesinden 48,3'e yükselerek faaliyet koşullarındaki bozulmanın Mayıs ayından bu yana en hafif düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Manşet endeksin son çeyrek ortasında gösterdiği artış, talepteki sınırlı toparlanma belirtilerinden kaynaklandı. Firmalar yeni sipariş almakta zorlanmaya devam etseler de hem toplam yeni siparişler hem de yeni ihracat siparişlerindeki yavaşlama Ekim ayına göre daha ılımlı bir seyir izledi. Benzer şekilde, üretimdeki daralma da kasımda belirgin şekilde yavaşladı ve Nisan ayından bu yana en düşük oranda kaydedildi.

İstihdamın dokuz aylık daralmanın ardından yeniden artışa geçmesi, Kasım anketinin en olumlu gelişmesi oldu. Çalışan sayılarındaki artış sınırlı olmakla birlikte Temmuz 2023'ten bu yana en yüksek hızda ölçüldü. İmalat sektörü, enflasyonist baskıların azalmasından da bir miktar destek aldı. Girdi maliyetleri enflasyonu üst üste dördüncü ay azalarak son iki yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Girdi fiyatlarında artış bildiren anket katılımcıları, bu durumu ham madde maliyetlerindeki yükselişe ve liradaki zayıflığa bağladı. Firmaların nihai ürün fiyatlarındaki artış da yavaşladı ve yaklaşık son beş yılın en düşük oranında gerçekleşti. Girdi alımları ve girdi stoklarında azalma devam etmekle birlikte bu azalış Ekim ayına kıyasla daha düşük oranda gerçekleşti. Diğer taraftan, nihai ürün stoklarında Aralık 2021'den bu yana en keskin düşüş kaydedildi. Ankete katılan firmalar, tedarikçilerin teslimat sürelerinin aylık

bazda üst üste ikinci kez uzadığını ve bu durumun kısmen jeopolitik gerginliklerle bağlantılı olduğunu belirtti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Kasım ayında Türk imalat sektörünün PMI verilerinde kayda değer iyileşme belirtileri ortaya çıktı. Üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlama ekim ayına kıyasla çok daha sınırlı gerçekleşti. PMI ile resmi üretim verileri arasındaki tarihsel ilişkiye bakıldığında, son rakamların imalat sanayi üretimindeki artışlarla uyumlu olduğu görülüyor. İstihdamın yeniden artışa geçmesi, anketin en pozitif gelişmesi olarak kaydedildi. Bu gelişme, firmaların önümüzdeki aylarda iş yüklerinin artacağı ve ek personel ihtiyacının doğacağı beklentisinde olduğuna işaret etti. Kasım ayında görülen iyileşmede enflasyonist baskıların hafiflemesi de etkili oldu. Nihai ürün fiyatlarının son beş yılın en düşük oranında artması, bazı müşterileri yeni sipariş vermeye yönlendirdi. Enflasyondaki mevcut eğilimin önümüzdeki aylarda devam ederek talep koşullarında daha fazla iyileşmeye destek olacağını umuyoruz.”

Sektörel PMI’ a göre yeni siparişler gıda dışında dokuz sektörde yavaşladı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI kasım ayı raporu, çoğu sektörde zorlu faaliyet koşullarının sürdüğüne işaret etmekle birlikte talep tarafında bazı iyileşme sinyalleri verdi. Enflasyonist baskıların azalması firmalara bir miktar destek sağladı. Sektörlerin tamamında girdi maliyetlerindeki artış ivme kaybetti.

Ekimde olduğu gibi kasım ayında da yeni siparişler takip edilen on sektörden dokuzunda yavaşladı. Bu eğilimin istisnası yine gıda ürünleri oldu. Söz konusu sektörde yeni iş hacmi güçlü şekilde artarak martta bu yana en hızlı iyileşmeyi kaydetti. Diğer sektörlerde ise yeni siparişler yavaşlasa da bir önceki aya kıyasla düşüşler genel olarak hız kesti. Ekim ayına kıyasla yavaşlamanın belirginleştiği tek sektör tekstil ürünleri oldu.

Yeni ihracat siparişlerinde de toplam yeni işlerdekine benzer bir tablo ortaya çıktı ve burada da düşüşlerin genel olarak ivme kaybettiği görüldü. Kimyasal, plastik ve kauçuk ürünler sektörü, yedi aylık yavaşlama eğiliminin ardından yurt dışından aldığı yeni siparişleri artırdı. Kasımda toplam yeni siparişlerde olduğu gibi üretim tarafında da artış görülen tek sektör gıda ürünleri oldu.

Öte yandan, takip edilen diğer sektörlerde de düşüşler ekim ayına göre daha ılımlı seyretti.

Maliyet baskılarının hafiflemesi, kasımda imalatçılara destek sağladı. Girdi fiyatları enflasyonu tüm sektörlerde azalma kaydetti. En yavaş artış kimyasal, plastik ve kauçuk ürünlerinde görülürken, metalik olmayan mineral ürünler sektöründe, anketin başladığı Ocak 2016'dan bu yana en düşük enflasyon ölçüldü. Girdi maliyetlerinde en yüksek artış ise gıda ürünlerinde gerçekleşti. Gıda ürünleri, kasımda nihai ürün fiyatlarının da en hızlı arttığı sektör oldu. Metalik olmayan mineral ürünler ve tekstil sektörleri ise satış fiyatlarını azaltırken tekstilde düşüş bir yıldan uzun süredir ilk kez gerçekleşti.

Çalışan sayısını artıran sektör sayısının ikiden üçe yükselmesi, ekim ayına göre istihdam tarafında da bazı iyileşme sinyalleri olduğuna işaret etti. İstihdamda en hızlı genişleme kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti ancak bu sektördeki güçlü artış, bir önceki ayda yaşanan rekor düşüşün kısmen telafisi anlamına geldi. Benzer şekilde, satın alma faaliyetleri de üç sektörde arttı ancak girdi stoklarında yükseliş sadece bir sektörle sınırlı kaldı. Söz konusu durum nihai ürün stokları için de geçerli oldu ve yalnızca gıda ürünlerinde bir önceki aya göre artış gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Kasım 2024 dönemi raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.

Basın Bülteni

Bilgi: Ayten Güenkaya 0212 2224781 / 0533 6257980
İyi çalışmalar dileriz / PR Basın Halkla İlişkiler